

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM
MUNKAFELÜGYELETI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: NGM/██████████/2015
Ügyintéző: ██████████
Telefonszám: ██████████
Tárgy: Tájékoztatás

██████████ úr
és
██████████ úr részére
e-mail: ██████████

Kedves ██████████!

A 2015. szeptember 25-én a hozzánk továbbított e-maileire az alábbiakról tájékoztatjuk Önöket.

„az NKH ... nem kéri csak az államilag elismert (OKJ) bizonyítványokat, a gépkezelői jogsiba bejegyzéseket nem nézi. Tehát mindenki, akinek van régi könnyűgép vagy nehézgépkezelői bizonyítványa – tők mindegy milyen típusvizsgák vannak mögötte – választhat a 40/2009 KHEM 2. mellékletében lévő „étlapból”. Lényegében a gépcsoport bővítés így megvalósítható a régi bizikre is, nem kell új OKJ-t csinálni! Időközben az NKH-s illetékesével is beszéltem (██████████ -Közúti Gépjármű-közlekedési Hivatal Képzési és Vizsgáztatási Főosztály), aki ezt a gyakorlatot megerősítette. Szerintük is a régi bizonyítványok nem korlátoznak gépcsoportokra, így bármilyen gépcsoportra – ami a rendeletben benne van – kérhető a gyakorlati vizsga és a jogsí!

Konklúzió: Akinek van (rég) könnyűgépkezelői vagy nehézgépkezelői vizsgája és olyan gépet szeretne kezelni, ami a 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendeletének 2. mellékletében megtalálható, akkor csak egy NKH-s gyakorlati vizsgára kell bejelentkezni a megjelölt gépcsoport megadásával.

Az új targoncás OKJ esetében az álláspontjuk, hogy a kiadott „új” OKJ-s bizonyítvány mindhárom gépcsoport (vezetőüléssel, vezetőállásos, gyalogkíséretű) kezelésére feljogosít, csak legyen mellette belső oktatás vagy szükség esetén NKH-s vizsga. Ők egy tanúsítványt állítanak ki a kért gépcsoportokra (ha nem kell NKH-s), melyet utólag nem bővítenek. Ha bővíteni szeretnénk pl.: a hiányzó vezetőállásosra, akkor mennyünk az NKH-hoz (lásd előző pont) vagy oldjuk meg mi belülről a gyakorlati képzés ledokumentálását, mely legyen része a bizonyítványnak.”

.....
Beszéltem a GTE-nél ██████████-val, mert nem értettem, hogy miért állítják, hogy akinek van könnyű- vagy nehézgép kezelői bizonyítványa, az az NKH-nál bármelyik gépcsoportra kérheti a vizsgáját, nem kell semmi egyéb hozzá. Tehát pl.: egy könnyűgépkezelői bizonyítvánnyal + a mustársárga gépkezelőiben egy robbanómotoros villástargonca bejegyzéssel a 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendeletének 2. mellékletéből bármit választhatnak,

legyen az pl.: autódaru vagy alagútépítő gép... Néhány óra alatt, bármilyen – a rendeletben megtalálható – gépre szerezhetsz jogsit!

A rendelet azonban, így fogalmaz:

5.§ (2) Gyakorlati vizsgát az tehet, aki:

b) az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott - **a megszerzeni kívánt gépcsoport**hoz tartozó - könnyű- vagy nehézgépkézeli szakképesítéssel rendelkezik vagy építő- és anyagmozgató gépkézeli szakképesítő vizsgát tett.

Szerintem itt a **"megszerzeni kívánt gépcsoport**hoz tartozó" kifejezésen van a hangsúly! Azt mondta a csávó, hogy ők az ÉKKO-val vannak kapcsolatban az NKH-s vizsga szervezésénél és az ÉKKO egyértelmű álláspontja – és ez a gyakorlatban is így megy -, hogy elég a régi könnyűgép, nehézgép kezelői bizonyítvány bemutatása az NKH-s vizsgára jelentkezéshez. Ez így költségkímélő a cégek részére, de szerintem jogilag nem helyes. ■■■■■ is érdekesnek találja, hogy egy targoncás pikk-pakk kap pl.: betonszállító mixerre gépkézeli jogsit, ha van egy államilag elismert gépkézeli jogsija, de az NKH is partner ebben!

Néhány hónapja NKH illetékes vezetője telefonban azt mondta, hogy a könnyűgép vagy nehézgép kezelői bizonyítvány és a mustársárga gépkézeli jogsiban való bejegyzés együttese mutatja meg, hogy melyik gépcsoportokra tehetsz különböző NKH-s gyakorlati vizsgát és kapsz új jogsit."

Az Önök által jelzett probléma megítéléséhez, szakmai, jogalkalmazói véleményem kialakításához a következő jogszabályokat vettem figyelembe:

- munkavédelemről szóló **1993. évi XCIII. törvény** (a továbbiakban: **Mvt.**);
- **21/2010. (V. 14.) NFGM** rendelet az egyes ipari és kereskedelmi tevékenységek gyakorlásához szükséges képzésekről (a továbbiakban: **NFGM**);
- a 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelettel kiadott **Emelőgép Biztonsági Szabályzat** (a továbbiakban: **EBSZ**);
- **2011. évi CLXXXVII. törvény** a szakképzésről (a továbbiakban: **tv.**);
- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló **150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet** (2012. 09. 1-jétől hatályos);
- az építőgép-kezelő munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőgép-kezelők képzéséről szóló **6/1980. (I. 25.) ÉVM-KPM** együttes rendelet (2009. január 1-től hatályon kívül!) (a továbbiakban: **ÉVM**);
- a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló **40/2009. (VIII. 31.) KHEM** rendelet (a továbbiakban: **KHEM**);
- a nemzeti fejlesztési miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint egyes, szakmai és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló **12/2013. (III. 29.) NFM** rendelet (a továbbiakban: **SZVK**) (2013. 03. 31-étől hatályos).

A jogszabályok ide vonatkozó előírásai:

Mvt.

51. § (1): „A munka egészséget nem veszélyeztető és biztonságos elvégzéséhez megfelelő szakképzettségű és számú munkavállalót kell biztosítani.”

NFGM

1. § (1): „A rendelet mellékletében **meghatározott tevékenységek** csak az ott **megjelölt képesítéssel**, ... **végezhetők.**”

Az NFGM mellékletében az „5. MŰSZAKI BIZTONSÁG” részben található az emelőgép kezelése és a targoncavezetés Országos Képzési Jegyzékben előírt szakképesítése:

	<i>Tevékenység</i>	<i>Választható szakképesítések (a 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet szerinti Országos Képzési Jegyzék alapján)</i>	<i>Korábbi jogszabályban előírt szakképesítés</i>
8.	<i>Emelőgépek kezelése (kivéve targoncák)</i>	<i>Építő- és anyagmozgató gép kezelője (a szakmairány megjelölésével)</i>	<i>Emelőgép-kezelő Könnyűgépkezelő, Nehézgépkezelő</i>
9.	<i>Targoncavezetés</i>	<i>Építő- és anyagmozgató gép kezelője (a szakmairány megjelölésével)</i>	<i>Targoncavezető Könnyűgépkezelő</i>

Az NFGM előírásából megállapítható, hogy emelőgépet kezelni, targoncát vezetni **csak OKJ-s szakképesítéssel** lehet.

Az EBSZ is hasonló követelményt támaszt az I. fejezet 5. Személyi feltételek részben:

„5.1. *Emelőgép-kezelő*

Emelőgépet önállóan az a személy kezelhet, aki

–

- *rendelkezik az emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel és a helyváltatásra is képes emelőgép esetében – ha azt maga vezeti – az ahhoz szükséges vezetői engedéllyel.”*

A tv. 2. §-a szerint:

„1. *állam által elismert szakképesítés: az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítés;” Így az állam által elismert szakképesítést az OKJ-s Bizonyítvány igazolja.*

KHEM

5. § (2) „Gyakorlati vizsgát az tehet, aki:

b) *az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott – a megszerezni kívánt gépcsoporthoz tartozó – könnyű- vagy nehézgépkezelői szakképesítéssel rendelkezik vagy építő- és anyagmozgató gépkezelő szakképesítő vizsgát tett.”*

SZVK – kivonat a 2. mellékletből

„II.

A 6. sorszámú Építő- és anyagmozgató gép kezelője (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

7. EGYEBEK

7.2. *Egyéb vizsgáztatási feltételek:*

A bizonyítványba a szakmairány után bejegyzésre kerül a gépcsoport száma. A gépcsoport szám annak a gépcsoportnak a száma, amelybe tartozó gépen a vizsgázó a gyakorlati vizsgát teljesítette. A gépcsoport száma a 8. pontból állapítható meg.”

Itt ez sajtóhiba, helyesen 7.3. pont

„7.3. GÉPCSOPORTOK SZAKMAIRÁNYONKÉNT

7.3.1. Építő- és anyagmozgató gép kezelője

A megszerzett szakképesítés az alább felsorolt gépcsoportokba sorolható gépek kezelésére nyújt államilag elismert szakképesítést.

7.3.1.2. *Emelőgépek (kivéve targonca)*

7.3.1.6. *Targoncák*

- 7.3.1.6.1. *Vezetőülékes targoncák*
 7.3.1.6.2. *Vezetőállásos targoncák*
 7.3.1.6.3. *Gyalogkísérő targoncák*

Az előzőekben leírtakat figyelembe véve véleményünk a következő:

1. **„...a régi bizonyítványok nem korlátoznak gépcsoportokra, így bármilyen gépcsoportra kérhető a gyakorlati vizsga és a jogszi!”**
 A régi OKJ-s bizonyítványokban valóban nincs a (gyakorlati vizsga alapján) kezelhető gépcsoport bejegyzve, azonban a Bizonyítványok mellett kell legyen egy az ÉVM alapján kiadott „mustársárga” építőgép-kezelő jogosítvány, amelyben a kezelhető gépek a kategóriába sorolásuk szerinti kódszámmal be vannak jegyezve. Ezt kell összevetni a jelenlegi „**gépcsoport szám**”-mal.
 Így jogszerűen az NKH-s gyakorlati vizsgára bejelentkezni csak a „mustársárga” építőgép-kezelő jogosítványban szereplő kategórián belüli másik gépre lehet.
 Ezt a véleményünket támasztja alá maga a KHEM is a „**megszerezni kívánt gépcsoport**hoz tartozó” megfogalmazással.
2. Az új targoncás OKJ esetében nem fogadható el – a vonatkozó SZVK-ban leírtakkal ellentétes – az az álláspont, hogy **a kiadott „új” OKJ-s bizonyítvány mindhárom gépcsoport (vezetőülékes, vezetőállásos, gyalogkísérő) kezelésére feljogosít, csak legyen mellette belső oktatás vagy szükség esetén NKH-s vizsga.**

Az SZVK szerint: **„A bizonyítványba a szakmairány után bejegyzésre kerül a gépcsoport száma. A gépcsoport szám annak a gépcsoportnak a száma, amelybe tartozó gépen a vizsgázó a gyakorlati vizsgát teljesítette.”**

Ennek megfelelően a **jelenleg szerezhető** szakképesítés esetében az EBSZ-ben előírt államilag elismert emelőgép-kezelő/targoncavezető szakképesítést csak az **OKJ-s Bizonyítványba is bejegyzett gépcsoport szám** igazolja.

Arra **nincs lehetőség**, hogy „belső oktatás”-sal bővítsék az OKJ-s bizonyítványba bejegyzett kezelhető gépek „körét”.

A korábbi szakképesítéseknél a ráképzés/„bővítés” csak az **adott gépcsoporton belül** lehetséges.

Fentiek alapján javaslom, hogy az intézkedésre jogosult Nemzeti Fejlesztési Minisztériumot is keressék meg a felvetésükkel.

Végezetül tájékoztatom, hogy a jelen levélben leírtak jogalkalmazói véleményként értelmezhetők, a jogszabályok tartalmára vonatkozóan nyújtanak tájékoztatást, amelyek az egyedi ügyekben eljáró hatóságokat és a bíróságot nem kötik.

Budapest, 2015. október „16 .”

Üdvözlettel:

